

**Børne- og socialminister Mai Mercados talepapir ved
besvarelse af samrådsspørgsmål AP i Socialudvalget
den 20. september 2017**

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Det talte ord gælder

Samrådsspørgsmål AP

Hvad mener ministeren om, at en række af landets førende misbrugseksperter er meget bekymrede for det markante fald i antallet af visitationer til døgnbehandling, fordi visitationen er faldet med 58 procent siden 2007, hvor kommunerne overtog ansvaret for den kommunale døgnbehandling? Og hvilke initiativer udover en drøftelse med KL forventer ministeren at tage for at forbedre behandlingsmulighederne for stofmisbrugere?

Der henvises til artikel i Politiken den 11. juni 2017 "Røde partier vil hive Mercado i samråd om kritiseret misbrugsbehandling".

<http://politiken.dk/indland/art5990688/R%C3%B8de-partier-vil-hive-Mercado-i-samr%C3%A5d-om-kritiseret-misbrugsbehandling>

[Indledning – bekymring om udviklingen og KL-undersøgelse]

Tak for invitationen i dag. Jeg vil gerne indlede med at sige, at jeg deler bekymringen vedrørende faldet i visitationer til døgnbehandling. De borgere, der har behov for et døgntilbud for behandling af et stofmisbrug, er nogle af de mest sårbare mennesker i vores samfund. Derfor tager jeg det også alvorligt, når faglige eksperter advarer mod udviklingen i antallet af døgnbehandlinger.

Kommunerne har en klar forpligtelse til at tilbyde borgere med et stofmisbrug den behandling, de har behov for. For nogle er det døgnbehandling, for andre ambulante eller dagbehandlinger. Det afgørende er, at der er en bred vifte af behandlingsformer, der modsvarer borgernes behov, og at borgeren får den hjælp, vedkommende har brug for.

Samtidig er det vigtigt at holde sig for øje, at der sket en udvikling på området. Dels har gruppen af borgere med et stofmisbrug ændret sig over de senere år, hvor vi desværre har set en stigning i unge, der som oftest kæmper med et hashmisbrug.. For netop de unge kan det dog være mere hensigtsmæssigt med ambulante behandling, så de kan fastholde en hverdag og for eksempel passe deres skolegang. Derudover er der tegn på, at der sker en udvikling i metoderne til stofmisbrugsbehandling i retningen af at løfte kvaliteten af de ambulante tilbud og dagbehandlingstilbuddene.

Det er vigtigt, at vi får mere viden om, hvad der ligger bag udviklingen, og på baggrund af presseomtalen i sommers henvendte ministeriet sig på min foranledning derfor til KL for at få yderligere oplysninger i sagen. Derfor er jeg glad for, at KL nu undersøger kommunernes visitationspraksis på området for at

finde ud af årsagerne bag den faldende visitation til døgnbehandling. Jeg ser meget frem til resultaterne.

[Regeringen har et ambitiøst mål for stofmisbrugsområdet]

Hvis vi ser lidt nærmere på behandlingen af stofmisbrug, viser de seneste tal i Socialpolitisk Redegørelse, at det går den rigtige vej. I 2015 afsluttede 46 procent et behandlingsforløb stoffri eller med et reduceret eller stabiliseret forbrug, en stigning på 6 procentpoint siden 2013. Det er meget positivt.

Det fremgår dog også af Socialpolitisk Redegørelse, at godt og vel en tredjedel af borgere, der har været i behandling, oplever tilbagefald inden for et år.

Derfor er det helt afgørende at have et målrettet fokus på at udvikle og udbrede virksomme metoder til at hjælpe flest muligt ud af et misbrug og videre i livet.

Stofmisbrugsområdet er et højt prioriteret område for regeringen. Derfor har vi et ambitiøst mål om, at flere skal afslutte et behandlingsforløb stoffri eller med et reduceret eller stabiliseret forbrug af stoffer.

[Konkrete initiativer der bidrager til et kvalitetsløft af området]

Jeg vil gerne fortælle lidt mere om de konkrete initiativer, der er i gang på stofmisbrugsområdet for netop at indfri dette mål. Det er både initiativer, som skal forbedre behandlingsmetoderne, og så er det initiativer, der skal bidrage til at udvikle kvaliteten af kommunernes samlede indsats på området.

Ét af initiativerne er et metodeprogram, som afprøves i ni kommuner, hvor unge får en helhedsorienteret og målrettet behandling i deres nærmiljø. Derudover udbredes tre virksomme behandlingsmodeller til unge mellem 15-25 år i ni andre kommuner. Begge tiltag er med til at fastholde de unge i behandling og efterbehandling samt holde de unge stoffri.

I 2016 udkom de Nationale retningslinjer for social stofmisbrugsbehandling, som Socialstyrelsen har udarbejdet i samarbejde med en lang række faglige aktører på stofmisbrugsområdet. Retningslinjerne baserer sig på lovgivning og aktuelt bedste viden og har både til formål at give kommunerne et fælles grundlag for kvalitetsudvikling og understøtte en helhedsorienteret og koordineret stofmisbrugsbehandling med inddragelse af borgeren.

Socialstyrelsen vil over de kommende tre år implementere de Nationale retningslinjer for social stofmisbrugsbehandling i 20-25

kommuner rundt om i landet i særlige implementeringsforløb målrettet den enkelte kommune.

Implementeringen af retningslinjerne vil bidrage til at løfte kvaliteten af stofmisbrugsbehandlingen og sikre, at endnu flere kommer ud af deres behandlingsforløb med positive resultater. Derudover vil det indgående samarbejde med de mange forskellige kommuner give os viden om, hvilke udfordringer der gør sig gældende lokalt.

De nævnte initiativer er udtryk for, at vi på socialområdet har et målrettet fokus på effekt, så vi baserer vores indsatser på det, der virker. Det er et langt, sejt træk at udvikle og udbrede virksomme metoder, der skaber en positiv forandring i borgernes liv – og det gælder også på stofmisbrugsområdet.

For det er jo netop *borgeren*, som skal være i centrum for vores arbejdet på socialområdet. Og her ved vi, at borgere i stofmisbrugsbehandling lægger vægt på kvalitetsprægede relationer til de fagprofessionelle og fleksible tilbud og indsatser, som tager udgangspunkt i et helhedssyn på borgeren. Dette er netop kvaliteter, som vi sikrer gennem arbejdet med at udvikle en helhedsorienteret stofmisbrugsindsats specifikt tilrettelagt for den enkelte borger.

[Afslutning – opsummering af vigtigste pointer]

Afslutningsvist vil jeg gerne understrege igen, at det helt centrale for mig i denne sag er, at kommunerne skal tilbyde den hjælp, som borgerne har brug for – og hvis det er døgnbehandling, så skal den mulighed selvfølgelig være der.

Vi skal huske på, at vi har med et område at gøre, hvor der er sket en stor udvikling i gruppen af borgere med et stofmisbrug og i behandlingstilbuddene. Det er også vigtigt at gøre opmærksom på, at selvom der stadig er plads til forbedringer, så peger tallene på en fremgang i antallet af borgere, der afslutter deres behandling som stoffrie eller med et reduceret eller stabiliseret forbrug. Det skal vi have for øje, når vi skal forholde os til faldet i visitationen til døgnbehandling.

Når resultaterne fra KL's undersøgelse foreligger inden udgangen af året, har vi et bedre og mere solidt vidensgrundlag, som vil hjælpe os videre i det målrettede arbejde med at sikre relevante og effektive behandlingstilbud til gavn for de borgere, det handler om. Det arbejde ser jeg frem til at fortsætte.

Tak for ordet.